

ning, saa vil jeg bede Dem lægge Mærke til, at vi have af Tilgodehavende paa Sundtolven over 11 Millioner, hvoraf aarlig indgaaer Noget over 800,000 Rd.; vi have 29 Millioner Tilgodehavende hos Hertugdømmerne, som de skulle svare os, fordi vi have overtaget den hele sælles Statsgjæld; men disse 29 Millioner vil jeg dog ikke regne med. Endelig have vi forskellige Effecter til et Vælsb af 13 Millioner. Hine 11 Millioner og disse 13 Millioner give tilsammen 24 Millioner. Selv om vi nu regne, at der i de næste c. 10 Aar til extraordinairt Brug vil blive paalagt Activerne en Udgift af maaskee indtil 10 Millioner, faae vi i dette Tidrum ialt 20 Millioner til Udgift for Activmassen, og endnu kan der medgaae et Par Millioner ved det Rentetab, som fremkommer, men man vil dog see, at man kan holde ud, og jeg indseer da ikke, hvorfor et Land som vort nødvendigviis skal paalægge sig Skatter blot for at holde Activmassen paa samme Niveau som nu. Dertil seer jeg ikke nogen- somhelst Grund. Jeg troer nu, at jeg nogen- lunde har vist, at Staten kan bære den Ud- gift, som her forlanges, men der staaer natu- rligviis saa det Spørgsmaal tilbage, om vi vil le bære den. Ja, da troer jeg, at man maa sige, at i det Dieblik vi gaae ud fra den Forudsætning, at vi ville være et selvstændigt Land, at vi ville gjøre, hvad vi kunne, for at forsvare os, maae vi heller ikke være bange for at tage de Conseqventser, der følge deraf; da maae vi finde os i, at det efter den uheldige Krig, vi have ført, vil blive os noget dyrt en Tid lang, og jeg kan derfor ikke Andet end troe, at Befolkningen i sin Heelhed beredvilligen vil bære disse Udgifter, saasnaart den indseer, at den kan det. Jeg skal hermed slutte og ikke trætte Thinget længere.

Schønheyder: Man kan ikke godt om- tale nærværende Lovforslag uden derved at komme til at berøre den store Commission, som har været nedsat for at lægge en Plan for vort hele Forsvarsvæsen. Jeg troer, man maa erkjende, at denne Commission havde et meget vanskeligt Hverv, idet den med tilbørligt Hensyn til Statens indskrænkede Evner skulde lægge en Plan for et saa omfattende Obeect

som dette, og den kunde besuden forudsee, at den Omstændighed, at næsten Enhver troer sig istand til at have en Mening om Forsvars- væsenet, vilde medføre, at den vilde møde en stor Deel tildeels ubillig Kritik. En saadan er heller ikke udebleven — det har man seet i offentlige Blade —, men jeg troer, det her er paa rette Sted at hde Commissionen An- erkjendelse for den Dygtighed, Flid og Udhol- denhed, hvormed den har arbejdet i sin Gjær- ning, og for den Fasthed, hvormed den har vist at bryde med en heel Deel gamle Tra- ditioner; jeg troer, at Alle ere enige om, at der er tilveiebragt et Arbejde, som kan danne et hypperligt Grundlag i denne Sag, og uden hvilket det ikke vilde have været muligt for Krigsministeriet saa hurtig, som skeet er, at fremkomme med en Plan. — Det første og vigtigste Spørgsmaal, Commissionen har havt at overveie, er naturligviis, hvilken Sum Lan- det er istand til at afsee til Forsvarsvæsenet. Der har i saa Henseende været meget forskjel- lige Meninger, ja, man har hørt Folk, og det endogsaa her i denne Sal i forrige Samling, udtale den Anskuelse, at vi aldeles Intet skulde give ud til Forsvaret, men jeg troer dog, at denne Anskuelse lykkeligviis ikke mere eksisterer i Nationen. Jeg troer, at Alle ere enige om, at det vilde være feigt og usfelt af os aldeles at afsvæbne for at spare de Dalere, som For- svaret kunde koste; jeg troer, at Alle ere komne til den Anskuelse, at et Forsvarsvæsen er nød- vendigt, naar vi ville bevare vor Selvstændig- hed og Uafhængighed, og at et saadant ikke alene vil medføre den directe Nytte, at vi kunne forsvare os, naar vi blive angrebne, men ogsaa den indirecte Nytte, der er af meget stor Betydning, at Nationens Fasthed og Selvtillid vilde styrkes, naar den veed, at den gjør, hvad den kan, for at forsvare sig; derved bliver den ogsaa istand til bedre at ud- føre den Gjærning, som paaligger den i Fre- dens Dage. Andre have meent, at vi vel kunne udrede nogen Belosning til vort For- svar, men at den opstillede Sum, 5½ Mil- lion, er for stor i Forhold til Landets Evne, og at dette i alt Fald ikke vedblivende vil kunne bære en saa stor Byrde. Jeg er ligesaa lidt som den ærede sidste Taler af denne Me-